

ARBETAR MAKT

NR 4

1974, Årg. 3, Pris 1:-

Arbetsmiljön – en maktfråga!

En rymdbas på Mars? Nej, detta är en svensk fabrik där arbetare dagligen utsätts för hälsofarigheter.

Den nya arbetsmiljölagen – NY KLASSLAG KLUBBAD!

I höstas antog de "folkvalda" en ny arbetsmiljölagen. Som grund för denna lag stod utredningen "Bättre arbetsmiljö", SOU (Statens Offentliga Utredningar) 1972:86. Socialdemokratiens Offentliga Ursäkt vore en mer passande tolkning av förkortningen. Nu skall femtio års försummelser på arbetsmiljöområdet rättas till med hjälp av denna skrivbordsprodukt och en handfull tjänstemän. Man har anslagit fem miljoner kronor ur Arbetarskyddsfonden till informationsverksamhet kring den nya lagen. En välpolerad och välfriserad bild kommer att ges arbetarna av den nya lagen. Det är viktigt att ha kunskap om den verkliga innebörden i förslaget. Visst innehåller den nya lagen förbättringar jämfört med tidigare lagstiftning; förbättringar som dock inte i något avseende förändrar det som är bestämmande för arbetsmiljön, *maktförhållandena på arbetsplatsen.*

På sidan 4 och 5 kan du läsa mer ingående om den nya arbetsmiljölagen.

löne former

ackorden splittrar – kampen enar!

"Lönens storlek och inte dess form är det viktigaste" säger KFML(r). Mot detta invänder vi i Förbundet Arbetarmakt. På de arbetsplatser vi finns ser vi dagligen hur ackorden och meritvärderingen splittrar arbetarna. Stressen och jäktet gör att man inte ens kan snacka med varandra. Kampen för fast månadslön, utan meritvärdering och utan lönesänkning, är viktig. Naturligtvis för vi också en kamp för höjd lön. Men av erfarenhet vet vi att det är krav som ofta kan tillgodoses av kapitalisterna utan att flytta fram arbetarnas positioner det minsta. Kampen om löneformen, och då tänker vi på ren månadslön, är en kamp som däremot kan ge resultat även på lite längre sikt. Två exempel på det senare är Gruvstrejken 1969-70 och hamnstrejken nu i vår. Vid båda tillfällena har arbetarna tillkämpats sig månadslön. I gruvorna har det exempelvis betydelse att olycksfallen sjunkit kraftigt. När det gäller hamnarbetarna kan vi ännu inte se resultat. Dessa positiva resultat får dock inte leda till att tro att alla problem är lösta. Kampen för månadslön får inte skymma andra och ännu viktigare frågor.

På sidan 3 kan du läsa vidare om olika löneformer, hur de fungerar och hur man ska föra kampen mot respektive för dessa.

politisk musik

inlägg från två musikgrupper

"Vi på botten ska inte sjunga, skriva låtar, spela, skriva böcker, måla, lägga oss i politiken, slåss, och framförallt ska vi inte säga vad vi tycker om företagen.

Vi ska bara arbeta, köpa grammfonskivor, se på TV, läsa Fantomen, dricka öl, rösta vart tredje år och för övrigt låta maten tysta mun.

Mot detta vänder vi oss emot.

OK. Vi har ingen musikutbildning och vi kan inte skriva noter. Men vi har lärt oss några gitarrackord, lite rocksolon och en del annat. Man måste ju börja nånstans, sen lär man sig väl mer efterhand".

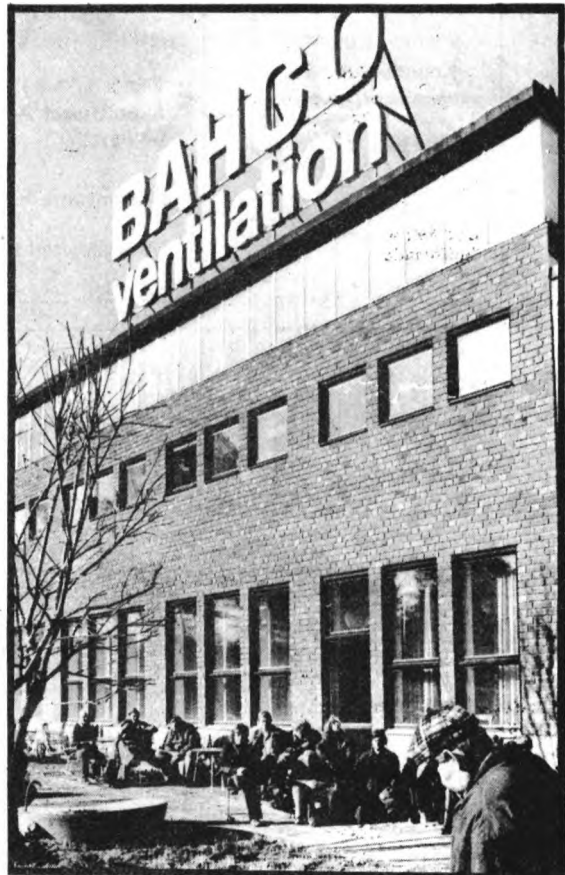
Citatet är hämtat från en artikel skriven av en musikgrupp som kommer från Bjuv; Hela Huset Skakar.

På sidan 6 kan du fortsätta läsa om politisk musik.

Den revolutionära musiken behövs. Kamrater, sätt igång!

"KAMPEN ANGÅR ALLA ARBETARE"

Den 13 maj avskedades en arbetare på Gislaveds gum-mifabrik. Agitation löd domen. Som svar på företags agerande lade ett 100-tal man ned arbetet. Man krävde att den avskedade, Wolfgang Hahn, skulle återanställas och att lönerna skulle höjas till 18 kr i timmen. Strejken blev både en seger och ett nederlag. Seger därför att enheten på bl a Plastavdelningen stärktes och att man nu bildat en klubb som ska hålla en nagel i ögat på facket och företaget. Nederlag därför att Wolfgang Hahn ännu inte återanställts.

Ännu 3 veckor efter strejken är Wolfgang Hahn arbetslös. Svartlistad. Därför behövs ett organiserat solidaritetsarbete för Wolfgang Hahn och hans arbetskamrater.

På sidan 8 berättar vi om bakgrunden till strejken och publicerar en intervju med den avskedade kamraten.

Det är inte bara "socialisterna" i Kooperativa Förbundet som avskedar militanta arbetare. Så gör även de privatkapitalistiska företagen när de anser det nödvändigt. På *Bahco Verktyg* avskedades för en liten tid sedan en kamrat som satte upp namnlistor mot eventuella avskedanden. Att göra så strider nämligen mot verkstadsreglerna, SAFs verkstadsregler. Straffet blev avsked.

STÖD BAHCOARBETARNA!

postgiro 9 94 11 - 1

BAHCO-arbetarna samlas utanför fabriken under strejken.

HAMNSTREJKEN

- EN SAMMANFATTNING OCH VÄRDERING

Så har det varit strejk i hamnarna och "vänstern" har fått chansen att testa sina teorier i praktiken. Eftersom klasskampens vågor (tyvärr) inte går lika höga i Sverige som på andra håll i världen får man väl säga att tillfället varit efterlängtat. Vi kan förmoda att om kamptemperaturen vore något högre än för närvarande skulle styrkeförhållandena inom vänstern se radikalt annorlunda ut. Det är faktiskt *röddningen* för vissa grupper att deras idéer om hur kamp skall bedrivas så sällan omsätts i praktiken, med förödande resultat (den som ställer sig tvivlande till denna "tes" kan ta och betrakta de stalinistiska gruppernas ställning i Sverige och Norge å ena sidan, och övriga Europa å den andra).

Det faktum komplicerar bilden att man har att göra med en *facklig* organisation, Hamnarbetarförbundet, som inte är ansluten till LO. Vanligtvis har analysen av "facket" varit densamma som analysen av de *LO-anslutna* fackföreningarna, eftersom LO är så totalt dominerande.

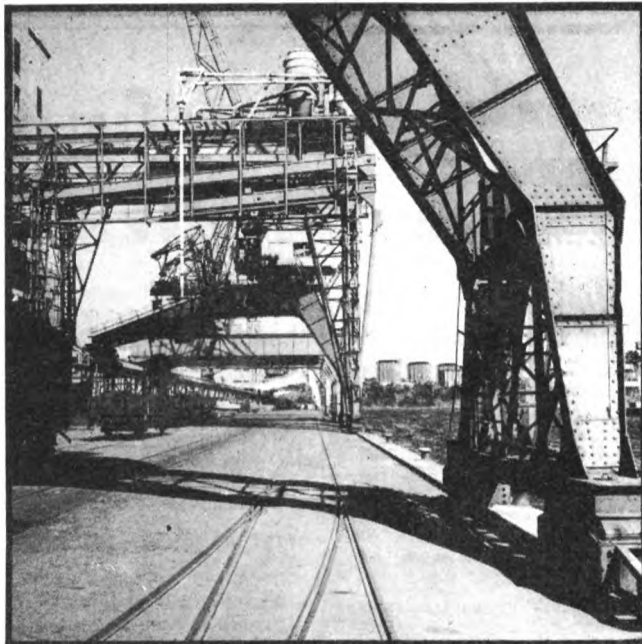
När så Hamnarbetarförbundet bildades (1972) ställde "vänstern" plötsligt inför uppgiften att rätt värdera den *militanta reformismen*. Behovet av en sådan analys blev akut när den senaste och mest omfattande hamnstrejken bröt ut (24 april). Inte minst för de vänstermiliter som befann sig i Hamnarbetarförbundets led och ville ha "handlingsdirektiv" från sina respektive organisationer.

Verkligheten spelade "analytikerna" ett elakt spratt genom att Hamnarbetarförbundet *formellt* var en fackförening, men inte i *praktiken*, eftersom förbundet vägrats att fungera som en sådan, d v s som en försäljare av varan arbetskraft. Så fort en fackförening blir *avtalslutande* part tvingas den automatiskt att bli "ansvarsmedveten", d v s att i sista hand förhindra sina egna medlemmar att agera självständigt, utanför de ramar som avtalet med arbetsköparna ställer upp. Men "fackföreningen" Hamnarbetarförbundet visade upp en sällsynt "ansvarslös" attityd - man gick ut i en strejk som inte var en billig manifestation utan en verkligt *effektiv* sådan. Och det var just för rätten att fungera som en *vanlig* fackförening man kämpade - för rätten att sluta avtal.

Den militanta reformism som Hamnarbetarförbundet representerar i detta läge är naturligtvis änglamat för organisationer som ValPartiet Kommunisterna (VPK) och Sveriges Kommunistiska Parti (SKP). Det är precis den typ av politik man försöker inplantera i LO under parollen som "Gör facket till en kamporganisation", "Kamp för varje valbar plats", osv.

Vad man inte fattar är att den militansen kommer att vara ett minne blott i samma ögonblick som Hamnarbetarförbundet upptas i de "ansvarsfullas" krets, d v s LO. Det är just det faktum att de LO-anslutna fackförbunden är avtalslutande parter, försäljare av varan arbetskraft, som *omöjliggör* för dem att bedriva en militant reformistisk politik enligt VPK-SKP:s recept.

Samma sak, svårigheten att fastställa Hamnarbetarförbundets egentliga karaktär, har satt myror i huvudet också på Kfml(r). Från att ha varit "samma skit" som LO, och de till LO anslutna förbunden, har Hamnarbetarförbundet plötsligt "förvandlats"

till en näst intill självständig organisering i klasskampen.

Nu var emellertid inte strejken *enbart* en konflikt mellan Hamnarbetarförbundet och det LO-anslutna Transportarbetarförbundet om vilka som skulle ha rätten att sluta avtal i hamnarna. (Detta var vad den samlade borgerligheten förde fram. Eftersom de och hamnarbetarna, enligt dom, hade gemensamma fiender i LO och socialdemokratin, var de t o m beredda att hjälpa till ekonomiskt.) Förutom den centrala principfrågan, vilka som skulle representera *Hamnarbetarförbundets 2 900 medlemmar* i förhandlingarna, så ställdes också krav lokalt på månadslön, nedskärning av övertidsarbetet, m.m. Dessa krav hade också en annan sida: om inte Hamnarbetarförbundet lyckades med sin centrala målsättning att få sluta avtal, så var dessa lokala krav åtminstone en fingervisning åt Transports förhandlare vad de borde driva igenom i *sina* förhandlingar med motparten (Stuvareförbundet). "Få igenom dom här kraven, annars blir det jävligt hett i hamnarna..."

Som bekant lyckades det inte för Hamnarbetarförbundet att få igenom sitt huvudkrav, rätten att sluta avtal, medan däremot lönekraven i stort sett tillfredsställdes. Transport sökte skrattretande nog ta åt sig äran av detta. Hamnarbetarförbundets medlemmar hade kämpat tappert i två veckor utan strejkkassa medan Transports gubbar fortsatt att jobba och uppburit lön...var på Transport slår sig på bröstet!

Strejk brukar vara ett bättre påtryckningsmedel än att fortsätta arbeta. Denna fundamentala sanning tycks emellertid helt fallit bort ur klassarbetsmannen "Hoffas" (Hans Ericsson) huvud. Men så är han ju också förbundsordförande i Transport och tillika medlem av årets avtalsråd samt sist - men inte minst - en av arbetsköparnas många lydi-

ga springpojkar i LO-byråkratin.

Vi kan emellertid vara säkra på att Hamnarbetarförbundets medlemmar vet vilka som fixade till ett bättre avtal än LO:s 55-öres för landets hamnarbetarkår.

Utan överdrift kan vi säga att hamnarbetarnas strejk var den betydelsefullaste arbetarkampen den här våren. Ja, rentav en seger vad gäller löns storlek och övergången till fast månadslön i många hamnar.

Men för att hamnarbetarna ska kunna skörda än större segrar framöver får dom nog ta och ordentligt tänka över och diskutera *kampens villkor och organisering*. Med Hamnarbetarförbundets eventuella inträde i LO ställs kampen i en delvis ny dager, och hamnarbetarna kommer att tvingas att välja mellan att helt bryta med det fackliga samhällsansvaret eller underordna sig LO.

Därför står den självständiga arbetarorganiseringen som det enda realistiska och offensiva alternativet.

INTERVJU MED HAMNARBETARE

Bengt, 24, jobbar i hamnen i Göteborg som s k "blixlare" (extrajobbare) och är medlem i Hamnarbetarförbundets avdelning 4. För *Tidningen ARBETARMAKT* berättar Bengt:

"Strejken har stärkt solidariteten och sammanhållningen betydligt. Det märker man klart. Och var vi offensiva denna gången kommer vi att vara än mer offensiva och eniga i nästa avtalsrörelse.

Överhuvud taget kan man säga att hamnarbetarna (i Göteborg åtminstone) blivit mycket mer aktiva, politiskt och socialt, under och efter strejken. Transport och LO:s ruttna aggerande har naturligtvis påskyndat denna utveckling, och frågan är om i inte alla som jobbar i hamnen i Göteborg har gått över till Hamnarbetarförbundet innan årets slut. Kvar kommer väl bara ombudsmännen i Transport stå. Och dom kan vi faktiskt vara utan!"

FAKTA KRING HAMNSTREJKEN

Den 1 mars 1972 uteslöts 961 medlemmar och 21 av 51 avdelningar i Transportarbetarförbundet. Dom hade protesterat mot storavdelningarna, som Transports ledning kom att genomdriva samma år, och bildade strax efter uteslutningen Hamnarbetarförbundet. Hamnarbetarförbundet är inte medlem i LO och går f n utan avtal (man skrev inte under ett s k "hängavtal" till det Transport nu ingått). Förbundet har idag c:a 2 900, ingen strejkkassa och postgiro 5 02 02-1

Tidningen ARBETARMAKT

Ärgång 3, nr 4/74

Organ för Förbundet Arbetarmakt

Ansvarig utgivare: Helena Bertilsson

Redaktionens adress: Tidningen ARBETARMAKT, Box 17 551 02 JÖNKÖPING.

Redaktionens telefonnummer: 036/ 12 56 70.

Prenumeration för 12 nummer:

Prenumeration	20:-
Stödprenumeration	30:-
Garantprenumeration	50:-

Postgiro vid prenumerat:	38 13 00-3
Postgiro vid redovisning; ombuds-försäljning:	20 21 02-0
Postgiro till STÖDFONDEN:	23 71 77-1
Postgiro vid beställningar av lösnummer, äldre nummer, och dyl.:	20 75 76-0

Tryck: AB Printkipo Offsettryck, Stockholm 1974

Detta nummer presslagt 11 juni 1974.

Manuskript och illustrationer till nästa nummer, nr 5/74, skall vara redaktionen tillhanda senast den 5 augusti. Glöm inte det Kamrat!

Ombud finns f n på följande orter:

Göteborg, Halmstad, Huddinge, Härnösand, Jönköping, Kalmar, Kramfors, Kristinehamn, Lund, Motala, Norrköping, Stockholm, Sundsvall, Vetlanda och Växjö

Är du intresserad av att delta i försäljnings- o agitationsarbetet? Kontakta då: Förbundet Arbetarmakt, Box 49 035, 100 28 STOCKHOLM 49, Tel: 08/ 31 53 97.

Eftertryck godkännes endast med angivande av käl

DET FRANSKA VALET

Söndagen den 15 maj gick 30 milj. av Frankrikes c:a 55 milj. invånare till valurnorna för att välja en ny president efter den lungt avsmnade arbetarbödeln Pompidou. Detta val hade två veckor dessförinnan föregåtts av en omröstning i vilken två huvudkandidaterna skulle röstas fram.

Det blev reaktionären *Valéry Giscard d'Estaing* och reformisten *François Mitterrand* som utsågs, och emellan vilka "kampen" alltså stod den 15 maj. För de "ortodoxa" gaullisternas kandidat lyckades det sämre. Annars hade det internationella

Fortsättning sid. 3

Den resande cirkus som för ett tag sedan gästspelade i norra Europa har nu dragit söderut. De rapporter vi har fått in tyder på att föreställningen i Frankrike var välbesökt. Behållningen var dessvärre dålig.

ACKORDEN SPLITTRAR KAMPEN ENAR

1972 gick förbundsstyrelsen i Metall ut till medlemmarna och frågade om man ville ha månadslön eller

någon form av ackord. 90 % av Metalls medlemmar röstade för *fast* månadslön. Omröstning var bara rådgivande, så några förändringar i verkligheten kunde ju arbetarna inte räkna med utan att ta upp kampen självständigt. Nu finns det vissa kapitalister som är "progressiva" och förstår att ackorden inte längre är tillräckliga för att hålla nere arbetarna på mattan. Något nytt måste komma istället. Det blev meritvärdering. Meritvärdering grundas på arbets-kunnighet och hur långt ett visst arbete tar, justering av detaljer och omarbetning, branchvana, antal år i yrket, matrial och verktygsvård, närvaro. Alla dessa komponenter poängsätts. På bilden här nedan ser du resultatet från det statliga Uddevalla-varvet; splittring och åter splittring.

När meritvärdering har införts på olika företag har facket och företagsledningen brukat tala om att "jäkten och stressen kommer att försvinna". Verkligheten har blivit helt annorlunda. Lönesystemet har effektiviserat utsugningen till förmån för minskade lönekostnader och ökad splittring mellan arbetare.

Det finns några som gått på kapitalisternas blå dunster men långt ifrån alla. Till metallkongressen 1973 lät en motion så här; "Var och en inser att detta system inte innebär att ackordets konsekvenser försvinner, utan att det bara ersätts av ett annat och förfinat prestationssystem".

Hur skall vi då föra kampen mot meritvärdering och för *fast* månadslön? Det viktiga är att redan på ett tidigt stadium, vid löneformsändringar, avslöja eventuella försämringar. Vårt krav måste bli ren månadslön och inget annat. Vi får också ha klart för oss att denna rena månadslön inte kommer av sig självt. Vi måste ta upp kamp för den. Övergången till månadslön får dock inte ske till vilket pris som helst. På Arendal t.ex. blev det ju en rejäl lönesänkning för stora grupper. Det kan vi naturligtvis inte acceptera.

Vi på tidningen ARBETARMAKT bad ett kamrater skriva om sina löneformer, hur dom fungerar och hur man skall föra kampen mot respektive för dessa.

AMU, BIDRAG

Den verkliga låglönegruppen i det här samhället är AMU-arbetarna. Det är vi som inte passar in någon-

stans i kapitalisternas profitsystem. Vi blir utanför. Att vi inte riktigt är med i den "vanliga" produktionen kan bero på allt möjligt. Arbetslös, "missanpassad", dålig rygg, nedsatt syn och hörsel, "missbruk" av alkohol osv. Och med alla dessa svåra "handikapp" kan vi naturligtvis inte räkna med att få vara med i den "vanliga" produktionen.

Samhället har velat få oss ur synhåll. Kapitalisterna har velat ha oss tillbaka "friska". Det är därför det finns ett 70-tal AMU-Centra i Sverige. Bara i år skall över 130 000 människor gå igenom dessa utbildningsfabriker. På AMU-Centra kan du bli "utbildad" till vad företagen behöver; Svetsare, Plåtslagare, Svarvare, Fräsare, Verktygsarbetare och till det företagen inte behöver; Styr- och Reglermekaniker, kontorist, programerare osv. Att du inte behövs betyder att du får skola om dig på nytt.

Vad får du då för allt det här slitet? Grundbidraget ligger på 615 kr om du är ogift, 645 kr om du är gift. Utöver det får du hyran betald och resor till och från arbetet med buss. Dessa bidrag är på tok för små. Jag har själv hört kamrater berätta om att de varit tvungna att sluta eller att ta jobb på kvällen.

Hur skall vi då föra kampen mot dessa svältlönar? Strejkaktionen som genomfördes för ett tag sedan var ett medel. Felet med den var att det var elevråden som utlyste strejken. Grabbarna och tjejerna, speciellt på verkstadssidan, har inget förtoende för samarbetsmännen i elevråden. Det gäller istället att ta upp kampen självständigt. Eftersom det är riksdagen som fattar beslut om våra löner bör kampen inrikta sig mot andra saker. På vår verkstad har vi drivit igenom att skyddsombuden skall väljas direkt av oss på stormöten. Det anser vi vara viktigt. Kampen kan vi bara föra själva, det kan ingen annan göra åt oss.

TRYCKERI, MÅNADSLÖN

Jag arbetar på ett mindre företag med ett 30-tal anställda. De flesta går på månadslön. Jag har månadslön, vilket i och för sig är mycket bra, men den är så förbannat låg, att den bara motsvarar 12 kr/tim före skatt. Dessutom har vi stämpelklocka, vilket är för djävligt stressande. Kommer man en minut för sent drar dom av en kvart.

Så alltså: det är mycket bra med månadslön som löneform. Man vet vad man får varje månad och man slipper stressa under ackord eller hatta med timlön. Men när månadslönen ligger så lågt att man närmast ser den som ett sämre skämt, då blir man förbannad!

ARENDAL, MERITVÄRDERING

1972 avlöstes ackorden på Arendal av meritvärdering. Detta ledde till den smält berömda strejken i oktober. Meritvärderingen, arbetsvärderingen, gäller för alla kollektivanställda, och indelas i fem olika lönegrupper.

Den egentliga meritvärderingen grundar sig på den enskilda arbetaren. Lönegrupperna är i sin tur indelade i fem lönetyper. Alltså summa 25!

Meritvärderingen på Arendal baserar sig dels på företagets centrala register, dels på sådana saker som närvaro, yrkesutbildning, tid i yrket osv. Utöver den

småborgarklass hålls under armarna av systemet för att inte helt slås ut, bli proletärer och -hemska tanke - bli kommunister. Om än inte i första generationen, det är väl att vara lite väl blåögd, så åtminstone i nästa.

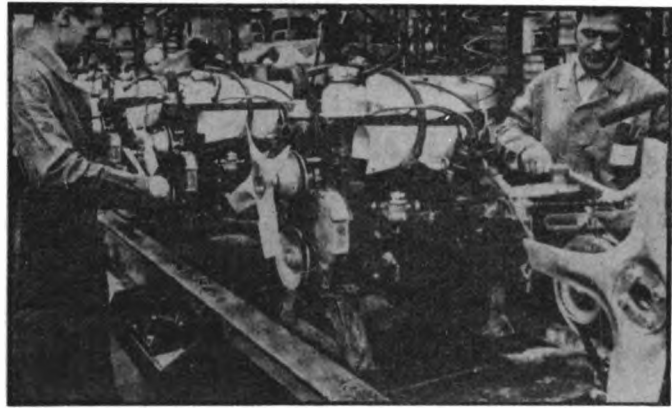
Den s k "extremvänstern" ställde också upp i valet. I vilket syfte är faktiskt okänt. Efter första valomgången tillnyktrade man tydligt från sina "vänstersektaristiska avvikelser", ty i den avgörande valomgången beslöt man sig för att återvända till fadershuset och lägga sin röst på Mitterand. Det är i alla fall en viss tröst för revolutionärer här hemma att vissa grupper inom vänstern genomskådade gyc-kelspelet och stannade hemma både första och andra valomgången.

Det är nämligen revolutionärernas uppgift att införa arbetarklassen avslöja alla de falska alternativ som borgarna ställer arbetarklassen inför; högre lön - bättre miljö, rösta på A - rösta på B, "parlamentarisk demokrati" - "kommunistisk diktatur", osv.

Speciellt då i Frankrike, där arbetarklassen samlade sig som *klass* bakom reformisten Mitterand, medan borgarna, också som *klass*, samlade sig bakom Giscard d'Estaing. Det är ungefär vad som hände i Storbritannien vid valet efter kolstrejken i våras.

Den avgörande skillnaden är väl, att i Storbritannien så vann Labour knappt, medan Vänsterfronten (bestående av det franska kommunist- och socialistpartiet) förlorade ännu knappare. Dessutom var det i Storbritanniens fall bara fyra år sedan Labour förlorade sina positioner vid maktens köttgrytor, medan det i Frankrikes fall var nästan 20 år sedan det fanns några "socialister" med i någon regering.

Trots denna massiva uppslutning av den revolutionära klassen, bakom borgarnas pseudolösningar på

denna "objektiva" bedömning tillkommer förmännens subjektiva. Det betyder att om man ligger risigt till hos förmannen kan man räkna med att det kommer att synas i nästa lönekuvert. Man kanske inte vill ta på sig besvärliga jobb eller jobba övertid. Kanske slängde man ifrån sig sin svetsutrustning lite slarvigt på fredagen. Detta leder omedelbart till försämrad inkomst. Sådan blev alltså det nya lönesystemet som enligt facket och bolaget skulle "vara en klar förbättring".

ESAB, BLANDACKORD

Svetsföretaget ESAB har sitt huvudkontor i Göteborg. Där jobbar dröjsvis med chefer, direktörer och kontorstjänstemän i luftiga och moderna lokaler. Strax bredvid, i skitiga och bullriga lokaler, jobbar 200 "vanliga" arbetare. Den avdelning jag jobbar på sysselsätter ett femtiotal man och där sker tillverkningen av svetselektroder.

Den löneform vi blivit utsatta för brukar kallas blandackord. Det betyder i dethär fallet, att vi ovanpå en fast del får betalt för antalet kilo massa och kärntråd som produceras. Priset för antalet kilo varierar med storleken på elektroder. Så får vi till exempel ungefär hälften så mycket betalt för elektroder med 5 mm kärntråd som för såna med 3,25 mm kärntråd. Dom tunga elektroder, som är jävligt slitande för ryggen, är alltså sämst betalda.

Lönen på ESAB är efter senaste avtalet minst 16:40 i timmen för ackordsarbetare, en höjning med ungefär en krona i timmen. Avtalet innehöll egentligen bara en enda vettig grej och det var en garanterad minimilön. Men vi ligger fortfarande 3 - 4 kronor under metallgenomsnittet i Göteborg.

Någon kamp mot ackorden eller de usla lönerna har det inte förekommit på ESAB i mannaminne. Det beror i stor utsträckning på att ESAB i hög grad anställer folk på kort tid, ett halvt till ett år, och på att de som jobbat där längre antingen bara har ett par år kvar till pension eller har höga poster i facket. Men det finns ett missnöje med löner och arbetsförhållanden på ESAB, som kan och måste utveckla sig till en antikapitalistisk medvetenhet.

dess problem, får inte revolutionärer tveka och falla i "vända-kappan-efter-vinden"-politikens fallgrop.

4:E INTERNATIONALEN FÖRLORADE PÅ HEMMAPLAN!

Det mest förvånande vad gäller den s k "extremvänstern" var kanske att 4:e Internationalens franska sektion (Front Communiste Revolutionnaire) inte lyckades skrapa ihop mer än c:a 0,4 % (c:a 100 000 röster), medan en annan trotskistisk grupp, Lutte Ouvrière, i alla fall samlade c:a 2,4 % (eller c:a 600 000 röster).

Angående Förbundet Arbetarmakt:s syn på parlamentarismen och val under den borgerliga "demokratin" - se *Tidningen ARBETARMAKT*, nr 3-4/73. Genom att sätta in 1:50 över postgiro 20 75 76-0 får du detta nummer. Men glöm inte anteckna på postgirotalongen vilket nummer inbetalningen avser!

RÅDSMAKT

Teoretiskt organ för
Förbundet Arbetarmakt

I början av juni utkom nr 4 (2-74) av tidskriften RÅDSMAKT. Numret innehåller bland annat en kritik av Kaj Håkansson's bok "Socialism som Självstyre" och en analys av svenska staten under socialdemokratien. Numret kostar 2:50.

KAMRAT! Prenumerera! 4 nr för 10:- - Pg. 87 99 69-4
Tidskriften RÅDSMAKT, Box 31 102, 400 32 GÖTEBORG 31

DEN NYA ARBETSMILJÖLAGEN - NY KLASSLAG KLUBBAD

Den här artikeln handlar om den nya arbetsmiljölagen. Den lag som sossarna snackat så vitt och brett om, under och efter valet.

Arbetsmiljön är, som vi ser saken, en mycket viktig fråga i arbetarkampen. Därför ser vi det som mycket viktigt att denna artikel får en bred spridning ute på arbetsplatserna (och anorstädes med för den delen). Vi uppmanar därför samtliga kamrater att beställa den stencil av denna artikel som ARBETARPRESS låtit trycka upp (beställ från: Box 31 134, 400 32 GÖTEBORG 31). 15 öre per ex. inkl. frakt. Minsta beställning: 10 ex.

I höstas antog de "folkvalda" en ny arbetsmiljölagen. Som grund för denna lag stod utredningen "Bättre arbetsmiljö", SOU (Statens Offentliga Utredningar) 1972:86. Socialdemokraternas Offentliga Ursäkt vore en mer passande tolkning av förkortningen. Nu skall femtio års försummelser på arbetsmiljöområdet rättas till med hjälp av denna skrivbordsprodukt och en handfull tjänstemän. Man har anslagit fem miljoner kronor ur Arbetarskyddsfonden till informationsverksamhet kring den nya lagen. En välpolerad och välfriserad bild kommer att ges arbetarna av den nya lagen. Det är viktigt att ha kunskap om den verkliga innebörden i förslaget. Visst innehåller den nya lagen förbättringar jämfört med tidigare lagstiftning; förbättringar som dock inte i något avseende förändrar det som är bestämmande för arbetsmiljön, *maktförhållandena på arbetsplatsen.*

UTREDNINGSDIREKTIVEN OCH LAGSTIFTNINGEN

"I lagstiftningen skall grunden läggas för de vidgade skyddsinsatserna." Utredningen visar en våldsam tilltro till lagstiftningens förmåga att påverka arbetsmiljön, till lagstiftningens förmåga att kunna sänka antalet olycksfall i arbetet. Finns det fog för en sådan tilltro till lagstiftningens förmåga att påverka arbetsmiljön? En utredning vid Tekniska Högskolan i Stockholm, där man jämförde svensk arbetarskyddslagstiftning med olycksfall i arbetet 1900-1954, visade att det inte fanns något som helst samband mellan tillkomsten av nya lagar och förordningar och olycksstatistiken. Om lagstiftningen har någon effekt borde man ju kunna märka en minskning av olycksfallsfrekvensen efter tillkomsten av nya

lagar. Så var inte alls fallet. Olycksfallsfrekvensen svängde istället itakt med konjunkturen; när konjunkturen gick upp och produktionen, och framför allt arbetsintensiteten ökade, så ökade också antalet olycksfall. Hur menar nu utredningen att denna lagstiftning skall utformas?

"Ett levande och utvecklingsbart samarbete frodas bäst inom ramen för en lagstiftning som lämnar stort utrymme för det enskilda initiativet. De nya regler som behövs bör därför i mycket utformas som rambestämmelser avsedda att bilda grund för en samverkan som i höggrad präglas av anpassning till det enskilda arbetsstället."

Det enskilda initiativet? Vems enskilda initiativ? Vart tog § 32 vägen? Den s k Amanska utredningen? Eller "tolkningsföreträdet", som ger arbetsköparna rätt när olika "initiativ" brottas mot varandra på det enskilda arbetsstället? Anpassning till förhållandet på det enskilda arbetsstället? Kan det finnas något annat förhållande än det som råder mellan arbetsköpare och arbetssäljare, ett förhållande som karakteriseras av att den ena parten är ägare till produktionsmedlen medan den andra är tvungen att sälja sin arbetskraft till honom?

UTREDNINGSDIREKTIVEN OCH LAGSTIFTNINGENS TILLÄMPNING

Om lagstiftningens tillämpning säger utredningen storstilat: "En effektiv tillämpning av arbetarskyddslagstiftningen är självfallet av största betydelse." Här syftar man främst på Yrkesinspektionens verksamhet. Rimligt vore att ju hårdare Yrkesinspektionen arbetar i form av anvisningar, förelägganden och förbud, ju bättre skulle olycksfallsstatistiken bli. Ju kraftigare skulle olyckorna minska till antal. Vid samma arbete vi nyss hänvisade till (undersökningen på Tekniska Högskolan) undersökte man beroendet mellan Yrkesinspektionens verksamhet och olycksfallsfrekvensen. Man fann till sin förvåning ett omvänt förhållande, dvs när olyckorna ökade, då ökade Yrkesinspektionen sin aktivitet, när olyckorna minskade, då minskade Yrkesinspektionens aktivitet! Olycksfallsfrekvensen, antalet olyckor, var man helt oförmögen att påverka. Dom ökade och minskade allt efter konjunktursvängningarna.

Det här förhållandet är inte så konstigt om man studerar hur Yrkesinspektionen arbetar:

a) Vid företagsbesök lämnar yrkesinspektören en muntlig eller skriftlig anvisning, då han eller hon kommer på något missförhållande. I denna anvisning ges en tid, vid vilken anvisningen skall vara åtgärdad och inrapporterad till Yrkesinspektionen.

b) Händer ingenting på företaget skickar Yrkesinspektionen ytterligare en anvisning, där tillfälle ges för företagaren att "förklara" sig.

c) Får inte Yrkesinspektionen något svar på denna andra anvisning, skickas en påminnelse till företaget att om inte åtgärd vidtas kan detta leda till föreläggande eller förbud enligt § 53 i arbetarskyddslagen. Missförhållandet skall dock vara betydande, eller också skall arbetsköparen visa uppenbar tredska innan förbud eller föreläggande meddelas. Innan förbud eller förelägganden meddelas skall man bereda arbetsköparen möjlighet att yttra sig. Följs inte förelägganden eller förbud kan Yrkesinspektionen åtala företaget inför allmän domstol. Om det sista behöver vi bara citera en av de yrkesinspektörerna som intervjuats i utredningen: "Domstolarna ser så milt på brott mot arbetarskyddslagen (några hundratals kronor i böter) att yrkesinspektörerna blir obenägna att göra anmälan till åtal." Ett annat citat från yrkesinspektörerna: "Det är allmänt känt att det många gånger ställer sig förmanligare att erlägga ett ringa bötesbelopp än att vidta skyddsåtgärd."

Vad föreslår då utredningen för att förstärka Yrkesinspektionen? Jo, en utbyggnad av organisationen; 11 yrkesinspektörer blir 18....Vad kan vi vänta oss av dessa ytterligare 7?

1968 hade vi i Sverige 8 förelägganden och 6 förbud. Samma år hade vi 120 000 olycksfall i arbetet. 1969 23 förelägganden och 22 förbud och 123 000 olycksfall i arbetet....

Vi kan kanske hoppas på 50 förelägganden, 50 förbud och 124 000 olycksfall i arbetet 1974? Någon nedgång i olycksfallsstatistiken, som ett resultat av Yrkesinspektionens ökade aktivitet, lär vi i alla fall inte få uppleva. Deras aktiviteter har - som sagt - ingen effekt på olycksfallsfrekvensen!

UTREDNINGSDIREKTIVEN OCH SKYDDSOMBUDENS STÄLLNING

Utredningen kämpar vidare: "Skyddsombudens ställ-

Fortsättning nästa sida, sid. 5

HUSQVARNA: "ARBETSMILJÖN? TA SAKEN I EGNA HÄNDER!"

Som kommunister räcker det ju bara inte med att vi lyckas med att avslöja sossarnas blå dunster, om t ex arbetsmiljön. Vi måste kunna presentera ett kampalternativ också!

För Förbundet Arbetarmakt i Jönköping har just arbetsmiljön intagit en central plats i arbetsplatsarbetet, och *Tidningen ARBETARMAKT* tog och frågade en kamrat på Husqvarna elspisfabrik hur han och hans arbetskamrater jobbat med arbetsmiljöfrågan.

Tidningen ARBETARMAKT: Ni har ju fått hjälp av Socialistiska Arbetsmiljögruppen i ert arbete att påvisa silikoserisken på emaljavdelningen. Hur gick ni tillväga?

- Ja, först försökte vi ju leta reda på så mycket fakta som möjligt kring emaljeringen. Vi frågade bolaget, facket och skyddsombuden. Därefter tog vi

våra egna prover och skickade upp dem till SARB. De undersökningar som bolaget och Yrkesinspektionen gjort litade vi inte ett dyft till, och det visade sig helt riktigt.

- Under tiden som SARB jobbade med analyserna jobbade vi vidare med att leta fakta. Och efterhand som SARB:s synpunkter började komma började vi jobba med att mobilisera våra arbetskamrater till kamp mot dom silikoserisker vi redan från början visste hängde ihop med jobbet.

- På fackmöten tog vi upp frågan och avslöjade fackets och skyddsombudens ovilja att ta sig an problemet. Vi krävde bolaget på förklaringar till deras egna, lögnaktiga rapporter och ställde krav om bättre ventilation, lägre temperatur i arbetslokaler (en sommar hade vi upp till 40°!), m.m.

- Utöver detta sökte vi mobilisera våra arbetskamrater till en alternativ, offensiv organisering i arbetsmiljöfrågan. Vi krävde direkt valda och när som helst avsättbara skyddsombud. Valda på stormöten av hela avdelningen.

- Och då höll naturligtvis sossarna på att skita på sig. "Dom kan ju avsätta er när som helst

....men hur går det ihop. Ni är ju diktaturanhängare", gick dom på. Javisst svarade vi. Det kan "dom" (dvs vi). Och detta är vad vi menar med "proletariatets diktatur", eller - åtminstone - ett litet exempel på det. Då teg sossarna.

- Nu har förvisso inte det här med direkt valda och återkallbara skyddsombud gått igenom ännu, men vi har lyckats få många arbetskamrater att vara mer vaksamma mot företagets blå dunster och vunnit en rejäl portion förtroende för vår politik.

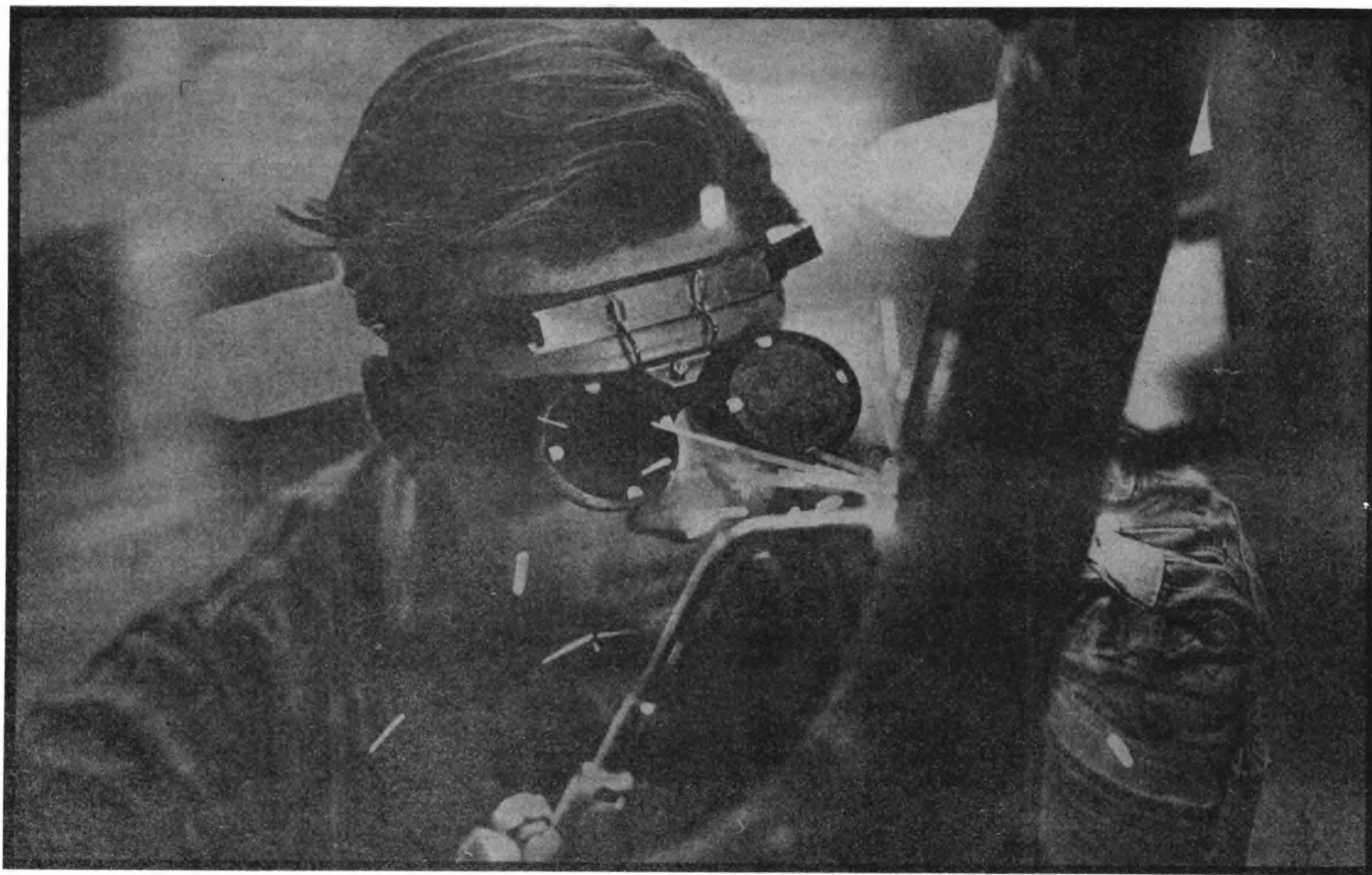
- Såvisst är arbetsmiljön en viktig kampfråga. Men då ska vi också ta saken i egna händer!

Det material om silikosen i allmänhet, och lite om silikosundersökningen på Husqvarna elspisfabrik som berättats om ovan, är en stencil som SARB låtit trycka upp. Vi vill uppmana alla kamrater som själva, eller genom vänner och bekanta, kommer i kontakt med något silikosframkallande arbete (emaljering, gjuteri, porslinsindustrin, osv) att mot 50 öre i ostämplat frimärken beställa stencilen från: Förb. Arbetarmakt, Box 154, 551 02 JÖNKÖP

ning bör särskilt beaktas och deras handlingsmöjligheter förstärkas." Nedan behandlas de viktigaste punkterna; lagförslagen som behandlar skyddsombudens ställning. Vi bör också komma ihåg att arbetsmiljöutredningen varit på remiss hos bl a LO och resulterat i en proposition som förelagts och antagits av riksdagen. Det finns en del intressanta skillna-

lugnade dem och förklarade att den typ av drifts-
stopp som skyddsombuden skulle vara kapabla att av-
göra var av typen brusten sågklinga hos en marmor-
såg, etc. Såna saker som egentligen är lika mycket
ditt som skyddsombudets intresse. Den nya lagstift-
ningen kommer inte innebära någon skillnad gentemot
tidigare förhållanden."

skyddsombud och ledamot av skyddskommitté bör ytter-
ligare bidra till att stärka skyddsombudets och
skyddskommittéernas ställning och handlingsmöjlig-
heter." Förhållandet är ju det motsatta! Tystnads-
plikten försvagar ju skyddsombudets ställning och
beskräver hans handlingsmöjligheter utåt, hans möj-
ligheter att driva frågor bland sina arbetskamrater.

der mellan utredningens ursprungliga förslag och det
förslag som regeringen lade fram.

Utseende av skyddsombud

I § 40 i utredningen sägs att "skyddsombud utses av
arbetstagarna eller lokal organisation som företrä-
der dem." I regeringens proposition heter det att
"skyddsombud utses av lokal facklig organisation som
är bunden av kollektivavtal i förhållande till ar-
betsgivaren." Det första förslaget skrämde slag på
byråkraterna i LO! Tänk om arbetarna själva skulle
utse sina skyddsombud, utan inblandning från fackby-
råkrater! Eller - tänk om den lokala fackliga orga-
nisationen är överspelad av någon form av självstän-
dig organisering, en organisering som inte är LO-an-
sluten och inte skriver på några kollektivavtal! Man
vill helt enkelt ha kontroll över skyddsombuden på
samma sätt som man idag kontrollerar fackförenings-
apparaten med hjälp av t ex vetorätten och andra
odemokratiska fasoner!

Om rätten för skyddsombuden att stoppa driften

Nu kommer vi till den berömda paragrafen om skydds-
ombudens rätt att stoppa driften. "Innebär visst ar-
bete omedelbar och allvarlig fara för arbetstagares
liv eller hälsa och kan rättelse inte uppnås genom
hänvändelse till arbetsgivaren, kan skyddsombud be-
stämman att arbetet skall avbrytas i avvaktan på
ställningstagande av Yrkesinspektionen."

Tillägget om att skyddsombudet kunde göras ekono-
miskt ansvarigt för omotiverat ingrepp var man i an-
ständighetens namn tvungen att stryka i det slutli-
ga förslaget till riksdagen. Icke desto mindre är
det viktigt att avslöja den här bluffparagrafen, som
i LO-propagandan utgör ett arbetarnas bålverk mot
dålig arbetsmiljö.

Skyddsombuden skall alltså avgöra vad som är allvar-
lig och omedelbar fara för arbetstagarens liv eller
hälsa, i avvaktan på Yrkesinspektionens ställnings-
tagande. Skyddsombudet undrar naturligtvis vad Yrkes-
inspektionen har för praxis vad beträffar allvarlig
och omedelbar fara för arbetstagarnas liv eller hälsa.
För att belysa Yrkesinspektionens syn på frågan
tänker vi citera en yrkeshygieniker, verksam på det
s k "fältet". Yrkeshygienikern berättade att många
företagare i hans distrikt var oroade av det nya
lagförslaget, speciellt då paragrafen om skyddsombu-
dens rätt att stoppa driften, och fortsatte: "Jag

Detta är och har alltså varit Yrkesinspektionens
syn på "arbetstagare utsatt för allvarlig och ome-
delbar fara för liv och hälsa."

Det är uppenbart för var och en att paragrafen är
nära nog värdelös: buller, värme, dålig luft, sten-
damm, långsiktigt verkande gifter av typ lösnings-
medel, radon, benspyren, m.m. kommer helt att un-
dandras den här paragrafen därför att de inte ut-
gör "allvarlig och omedelbar fara för arbetstaga-
rens liv eller hälsa" enligt Yrkesinspektionens
praxis. Paragrafen kommer endast att kunna användas
vid så uppenbara missförhållanden att någon in-
tressekonflikt skyddsombud-arbetsköpare ej finns;
skyddsombudet kommer att begära driftsstopp därför
att arbetarnas hälsa är i fara och företaget omfam-
na skyddsombudet och tacka honom för ett påpekande
som inom kort förorsakat ett betydligt större av-
bräck i produktionen än det driftstopp som skydds-
ombudet föranstaltat!!

"Skyddsombudet äger rätt att ta del av de hand-
lingar och erhålla de upplysningar som i övrigt
är av betydelse för hans verksamhet"

Det låter ju bra. Insyn, kan kanske användas för
att driva viktiga frågor bland arbetskamraterna
och åstadkomma en mobilisering på basplanet. Och
det är naturligtvis inte meningen. Så därför kny-
ter man upp skyddsombudet till en tystnadsplikts-
bestämmelse: (§ 53) "...den som tagit befattning
med tillsyn enligt denna lag eller utsetts till
skyddsombud eller ledamot i skyddskommitté
får ej obehörigen yppa vad han under uppdraget el-
ler i tjänsten erfarit om av yrkeshemlighet, ar-
betsförhållanden eller affärsförhållanden eller förhållan-
de av betydelse för rikets försvar." Så var det
med den paragrafen. Vad ska man med information
till om man inte får föra ut den, inte får disku-
tera kanske livsviktiga frågor med andra än före-
tagets "experter", kanske inte ens för att föra
ut den bland sina arbetskamrater?! "Tolknings-
företädet" ger arbetsköparen alla möjligheter att
själva bestämma vad som är yrkeshemlighet, arbets-
förhållanden och affärsförhållanden och vad som får
yppas eller ej. Har skyddsombudet stor samvetsnöd
kan han dock bikta sig för den lokale fackförenings-
representanten. Han har också tystnadsplikt.
Utredningen har en minst sagt underlig syn på tyst-
nadsplikten: "Att sålunda tystnadsplikt åvilar

SAMMANFATTNINGSVIS

a) Lagstiftning är ett minst sagt trubbigt vapen i
kampen mot den dåliga arbetsmiljön.

b) Yrkesinspektionens verksamhet påverkar inte i
någon utsträckning arbetsmiljön och olycksfalls-
frekvensen.

c) Skyddsombudet knyts upp till den lokala fackorga-
nisationen via val av skyddsombud genom dessa.

d) "Rätten att stoppa driften-paragrafen" innebär
ingen förändring gentemot tidigare förhållanden med
den värdelösa praxis som Yrkesinspektionen tillämpar
när det gäller begreppet "allvarlig och omedelbar fa-
ra för arbetstagares liv eller hälsa!"

e) Insynsparagrafen är knuten till tystnadsplikt i
för företaget viktiga frågor som rör yrkeshemlighet,
arbetsförhållanden och arbetsförhållanden.

Som kanske framgår är den nya arbetsmiljölagen en
värdelös skrivbordsprodukt, en Socialdemokratisk
Offentlig Ursäkt (SOU) för de dåliga arbetsmiljöför-
hållanden vi haft i 50 år. Förhållanden som inte
förändras genom aldrig så många utredningar och
skrivbordsprodukter, utan endast kan förändras när
maktförhållandena på arbetsplatsen förändras i grun-
den.

ARBETSMILJÖN ÄR EN MAKTFRÅGA!

Socialistiska Arbetsmiljögruppen i Stockholm

SARB - Socialistiska Arbetsmiljögruppen

i Stockholm, som har skrivit artikeln ovan, ställer
upp och hjälper till i frågor och problem kring
arbetsmiljön. Skriver du till Stockholmsgruppen är
adressen: SARB, c/o Bokcaféet, Box 16 037, 103 21
STOCKHOLM 16.

bygga upp förhållanden mellan människor i ett sam-
hälle. Ingemar Nilsson, som gör de flesta av våra
texter, uttrycker det så här:

*Vi överkryder
Vår verklighet
Vårt vardagsliv
Blir totalitet
Handlingen börjar
Den ger ingen nåd
Vår makt blir arbetarråd
För sådden av maj skall gro.*

(sådden av maj=den franska majrevoltens sådd)

Sådant kan man föra ut till andra genom att spela,
man kan få andra att fundera på texter och musikupp-
fattning, och acceptera eller förkasta. Man kan alltså
vara med och bygga upp en medvetenhet. Vara med, för
musiken är bara ett uttrycksmedel som inte är värt
mycket ensamt, men som kan nå människor som inte nås
på annat sätt.

MUSIKEN, ETT HJÄLPMEDEL

Om musiken kan spegla en konservativ värdering kan
den också spegla en progressiv. Det är musikens roll:
inte som *banbrytare* för mer tillfredsställande för-
hållanden för människor, utan snarare som ett av fle-
ra *hjälpmedel*.

Det som står i artikeln ovan är kanske lite abstrakt.
Men det är ett försök att få oss själva och andra att
komma igång och fundera på musikens villkor, utform-
ning och möjligheter. De många som hunnit fundera läng-
re än vi kan gärna ta vid här och svara på detta.

Dom smutsiga hundarna
/musikgrupp från Göteborg/

PRENUMERERA!
pg 38 13 00 — 3
12 nr för 20:-

Beställ från ARBETARPRESS

Politisk plattform, uppgifter, stadgar för Förbundet Arbetarmakt	2:-
Klasskamp i Polen 1970-71	4:-
M Brinton/ Auktoritär uppfostran, sexuellt förtryck och POLITIKENS IRRATIONALITET	5:-
A Pannekoek/ Lenin som filosof	8:-
P Cardan/ Socialismens innebörd	2:-
R Rossanda/ Klass och parti	1:-

NYA PAMFLETTER!

M Glaberman/ Mao som dialektiker	2:-
R Luxemburg/ Marxism kontra leninism	2:-

Beställ genom att betala in beloppet i förskott
över ARBETARPRESS' postgiro.

pg 886651-9

ARBETARPRESS
Box 31 134
400 32 GÖTEBORG

DEBATT OM POLITISK MUSIK

Iförra numret av ARBETARMAKT (nr 2-3/74) publicerade vi en artikel om politisk musik och kultur. I detta nummer publicerar vi två artiklar av två musikgrupper; Dom smutsiga hundarna och Hela Huset Skakar. Diskussionen om den politiska musiken måste utvecklas. Frågor måste besvaras. Vi i Förbundet Arbetarmakt är inte klara med synen på "kulturen", vare sig det gäller konsten eller musiken. Därför ser vi det som viktigt att fler kommer in med inlägg.

Red.

Hela Huset Skakar:

Onda tvingor gör gällande att vi inte kan spela. Dessa tar vi ringa hänsyn till. Istället följer vi vår store kamrat Roland Perssons ord: "Vi måste kika den sociala kontrollen överbord. Vi är alla en Rembrandt, en Frank Zappa".

Detta betyder: högre makter tutar i oss att andra kan göra allting mycket bättre än vi själva. Siv Malmqvist sjunger, Beethoven skriver låtar, Janne Schaffer spelar gitarr, Jan Myrdal skriver böcker, Rembrandt målar, Palme och Bohman diskuterar politik, polisen slåss och Wallenberg räknar pengar.

Vi på botten ska inte sjunga, skriva låtar, spela, skriva böcker, måla, lägga oss i politiken, slåss, och framför allt ska vi ge faen i hur företagen styrs. Vi ska bara arbeta, köpa grammfonskivor, se på TV, läsa Fantomen, dricka öl, rösta vart tredje år och för övrigt låta maten tysta mun.

Mot detta vänder vi oss.

OK. Vi har ingen musikutbildning och vi kan inte skriva noter. Men vi har lärt oss några gitarrackord, lite rockeol och en del annat. Men måste ju börja nånstans, sen lär man sig väl mer efterhand.

Ovanstående är taget ur Hela Huset Skakar's sänghäfte nr 1. Hela Huset Skakar är en musikgrupp från Bjur som jag är medlem i och jag tänkte ta upp en del saker i samband med musik.

Den här artikeln får inte ses som någon sorts programförklaring för vare sig Förbundet Arbetarmakt eller Hela Huset Skakar, utan det är tänkt som några punkter att utgå ifrån för en vidare diskussion.

MUSIK SOM SURROGAT FÖR GEMENSKAP

Orkestern där den spelade ju som den alltid gör jag märkte djävligt tydligt hur jag själv stod utanför.

Dom dansa, fixa brudar och stod i av bara den om detta nu är kärlek är jag gud och djävulen den konstgjorda kontakten som fanns där var inte min jag grät för det var ruttet och jag var full som ett svin.

/ur Bye, bye, Mossen/

De som varit på något vanligt dansställe, "folkets" park eller liknande, har nog märkt lite av hur sjukt det är. Det är ställen som gör pengar på folks kontaktbehov. Ställena är konkurransamhällen överförda till dansgolvet, där man tävlar om äganderätten till varandra. Alla föreställer sig och försöker riva de barriärer mellan könen som byggts upp sedan man var liten. Genom spritångorna lyckas några i konkurrensen, andra inte.

Musiken där har en funktion av att bibehålla detta samhälle, musiken ska inte engagera folk på annat sätt än att det skall ge dom som vågar en ursäkt att röra vid varandra genom dans. För dom som blir över kanske det står några flipperspel i ett hörn.

Som vi ser det räcker det inte med att ändra på musiken. Musiken kan inte ses isolerad från andra saker. Detta är vi som kommunister medvetna om, och kämpar därför för att förändra hela samhället.

MUSIK SOM MEDEL FÖR GEMENSKAP

Den våg av icke-kommersiella musikgrupper som kommit under senare år är något som man kunde hoppas vara ett alternativ. Den är det nog på vissa plan. Den har säkert fått många att förlora respekten för

idolkulterna, och det kan bana vägen för ifrågasättande av fler auktoriteter, kanske hela den nuvarande samhällsordningen.

Jag har vid ett flertal tillfällen bevistat musikfester med s.k. progressiva band i Stockholm. Vad som har gjort mig väldigt besviken på många av tillställningarna är den stora kontaktlöshet som råder även där.

En högljudd musik (där man sällan hör de ev. texterna) sköljer över massan av passivt konsumerande åskådare. Många orkar inte med passiviteten och kontaktlösheten. Haschpiporna vandrar runt och ölbarkarna staplas på hög. Ofta går man hem med en bitter fylla och ett hjärta fyllt av tomhet.

Går det att skapa en gemenskap med hjälp av progressiva musikgrupper?

Jag är inte säker, men jag tror att de smutsiga hundarnas ord om att musiken bara är ett medel som inte är värt mycket ensamt, gäller även här. Man kan kanske komma en bit på vägen men man kan inte komma fram. Musikgrupperna kan försöka dra med sig så många som möjligt i sin musik, lära folk spela, sjunga med och känna med sin musik, samt att sprida ett budskap om hur orättvis kapitalismen är, och att vi inte nödvändigtvis behöver ha kapitalismen kvar.

ÄR MERIT HEMMINGSONS MUSIK PROGRESSIVARE ÄN ELVIS? (Hemmingson spelar folkmusik på elorgel)

Hela Huset Skakar spelar rätt mycket rock&roll. En del har sagt till mig att rock&roll inte är progressivt medan svensk folkmusik skulle vara det, ja t.o.m. "revolutionär". Jag anser det vara fel att upphöja ett visst sätt att sjunga eller spela som mer "revolutionärt" än andra. Att svensk folkmusik skulle vara mer progressiv för att den har svenskt ursprung eller för att den har folklig förankring tror jag inte på. Arbetarklassen har inget fosterland, den har inte makten över en kvadratcentimeter av denna jord, och kungen blir väl inte progressivare för att folket vill ha honom kvar.

Att svensk folkmusik är värdefull och att texterna många gånger speglade de fattigas situation, det är en annan sak.

Vi spelar inte rock&roll för att vi tror den är "progressiv" i sig. Att jag skriver rock&roll-låtar beror på att jag delvis skrivit upp tillsammans med den, att jag får ut någonting av den, och att den och bluesen för mig ganska väl motsvarar en massa känslor man har och får i det här samhället. Men revolutionär blir den först när den används i revolutionära syften. T.ex. genom textinnehåll eller att spelandet anknyts till en politisk aktivitet. Observera att jag härmed inte sagt att all musik ska eller bör vara revolutionär.

Men det är viktigt att det finns en revolutionär musik. Den har förutsättningar att nå ut till folk som inte nås lika lätt av flygblad och tidningar. Det är också viktigt att det finns grupper som spelar olika slags musik, eftersom en del nås lättare av rock&roll, andra lättare av folkmusik, osv.

Dom smutsiga hundarna:

Vad är musik? Hur fungerar den? Vad kan man ha den till? Det är väldigt enkla frågor, men ändå: hur många kan svara och hur många kan definiera det som

existerar överallt runt om oss? Detta är ett försök.

Musiken, sången, spelandet är från början ett uttryck för en människas känslor, för hennes upplevelse av och uppfattning om sin situation, ensam, ihop med andra i en gemenskap eller i samhället.

Den personliga musiken blir allmängiltig, för den kan visa andra att man inte är ensam om sin situation och den kan lära andra människor att formulera sig, att komma underfund med sin situation och att hitta vägar ut ur svåra lägen t.ex. Musiken skapar kontakt mellan människor och den kan bygga upp en känsla av samhörighet, ibland också en vilja att ihop med andra ändra på förhållanden som är sjuka i vårt eget eller i andra samhällen, alltså en djupare solitaritet.

PROGRESSIV MUSIK

Det finns en växande musikrörelse här i landet som med ett litet slitet ord kan kallas progressiv, som alltså vill sträva framåt. Det finns olika stadier av denna strävan. Man kan vara ute efter att skapa den gemenskapskänsla som vi redan har nämnt; man kan uttrycka sin uppfattning om mänskliga förhållanden och om samhället på ett sätt som vill få andra att tänka efter om allt detta egentligen fungerar på bästa sätt; man kan vilja bryta gamla byråkratiserade normer; man kan direkt peka på missförhållanden, förtryck, utnyttjande av människor; man kan berätta om andra sätt att bygga upp samhällen med frihet, medbestämmande, arbetarråd; man kan berätta om sin vilja att förändra, fredligt eller mer militant, allt efter sin egen inställning.

Något som vi hoppas kommit fram genom vad vi sagt, är att musiken alltså i första hand är en spegling av de förhållanden som råder. Den avspeglar människors sätt att tänka och vara.

Men nu är det så, att ett väldigt primitivt sätt att tänka och vara har visat sig passande och löande för en del: konservativa beslutsfattare och institutioner, som radio-TV och de stora skivbolagen. Det har visat sig mycket löande att utnyttja, stimulera och utveckla en egenskap som egentligen finns i någon mån hos alla: osäkerhet inför nya företeelser och trygghet vid igenkännandet av det gamla.

MENLÖST ALLMÄNGODS

Detta, som egentligen bara beror på dålig information om vad nya företeelser innebär och hur de påverkar oss, uppmuntras av alla dem som har intresse av att det rådande förhållandet skall finnas kvar: politiker som trivs med sina maktbefattningar och som inte vill ha någon förändring av detta styr tillståndet av höga poster inom radio-TV, som har lagligt monopol på en effektiv indoktrineringsapparat: folket på dessa höga poster inom radio-TV känner det dubbla trycket av att lagen påbjuder "objektivitet" i etermedia och att de inte kan stöta sig med de politiker som serverat dem de fina platserna. Därför är de minimalt intresserade av att föra fram sådant som inte är allmänt accepterat och kan "stöta folk" (detta gäller naturligtvis inte enbart musik!). Musikalliskt blir följden ett slätstruket urval med försiktiga inpass av progressiva saker som man "känner ligger i luften och är på gång": lyssnarna/tittarna kan inte tycka om något som de aldrig kommer i kontakt med och hälsar därför med glädje det menlösa allmängodset, som i alla fall är rätt skickligt och trallvänligt utformat. Skivbolagen ser blandade dol-lar, pund och kronor för sin inre syn och hakar på den mest kommersiellt gångbara musikvarianten, som på så sätt kommer dominera skivaffärerna och hitlistorna. Bolagen lägger de mesta resurserna på en sådan produktion och backar upp med reklam. Detta förstärker tendensen. När hitlistor och programstatistik publiceras, får politiker och höga radio-TV-gubbar en god motivering att fortsätta på den inslagna vägen ("ge folk vad dom vill ha"). På det sättet ordnas en vacker rundgång eller en självförstärkande effekt.

KONSERVATISM

Den musik som på det här sättet kommer att dominera i landet får alltså automatiskt en konservativ effekt: ingen i denna rundgång är beredd att ändra på annat än detaljer i utformningen, för den har ju visat sig vara god=sålt bra.

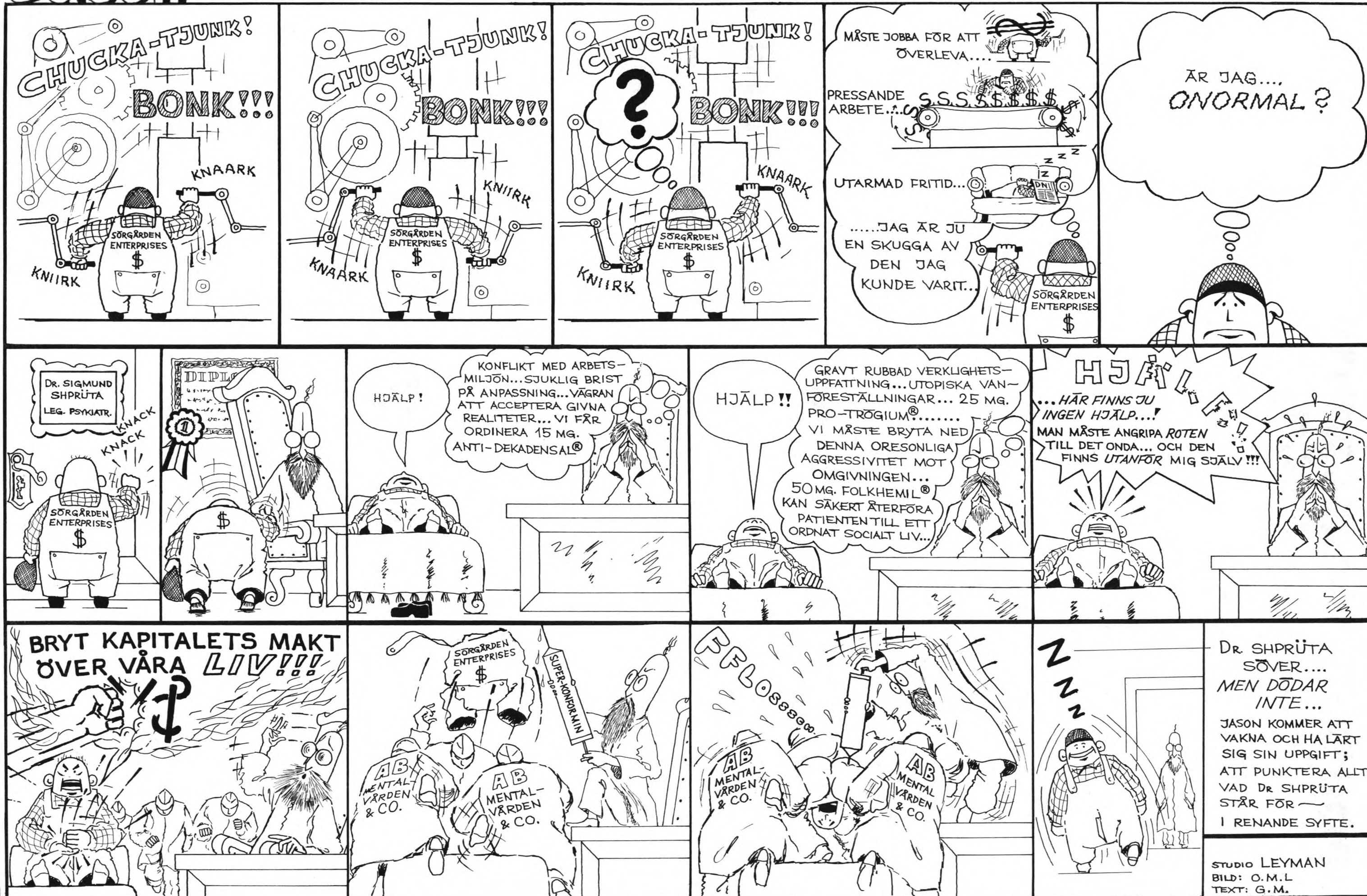
Inte ens majoriteten av människorna som är utsatta för det här systemet vill ändra på något som det nu är. Eftersom man vet väldigt lite om vilka alternativ som finns, går man efter principen "man vet vad man har, men inte vad man får". Alltså en inneboende konservatism som är väldigt svår att bryta, den är en slags försvarsmekanism. I det läget blir Svensk-toppens lallande en försäkran om att "allting är normalt".

ALTERNATIVEN

Mot detta står då, att det ändå finns rätt många människor som orkat titta på alternativen, som har lärt sig andra mer komplicerade eller bara *amarlunda* sätt att uttrycka sig, i musik som denna artikel handlar om, eller med andra medel. Många är med och bygger upp nya vägar för musiken, som skall motverka de monopoliserade standardvarorna.

Det finns rätt många som vill ändra på de nuvarande förhållandena i samhället. Har då musiken någon kraft och möjlighet att vara med och påverka och förändra? Som vi har sagt tidigare är alltså musiken egentligen speglande och skildrande till sin karaktär. Men det betyder också att den har möjlig heter att spegla nya uppfattningar och värderingar som är på väg, nya alternativ när det gäller att

Fortsättning sidan 5.

POLITISKA AVSKEDANDEN & SVARTLISTNING

GISLAVEDS GUMMIFABRIK MAJ 1974

Måndagen den 13 maj gick arbetarna på KF-ägda Gislaveds Gummifabrik, plastavdelningen, ut i strejk. Strejken var ett svar på företagets avskedande av deras kamrat Wolfgang Hahn. Hahn hade satt upp en namnlista med krav på löneförhöjningar från nuvarande 15 kr/tim till 18 kr/tim. Strejken var både en seger och ett nederlag. Fortfarande, tre veckor efter strejkens slut, går Hahn arbetslös. Han är svartlistad. Fast Gislavedsregionen är den region som är mest "het" när det gäller behov av arbetskraft, är tydligen alla portar för Wolfgang stängda. Just nu lever han på de pengar som kom in under strejken och som alltså strömmar in. Strejken ledde alltså inte till att Wolfgang blev återanställd. Det var ett nederlag. Kampens fortsättning ser dock betydligt ljusare ut. Man har bildat en alternativ "facklig" struktur. Plastklubben 74 kallas den. Meningen är att liknande klubbar skall bildas också på övriga avdelningar. Klubbens uppgift blir att hela tiden hålla en nagel i ögat på facket och företaget. Arbetarna måste behålla initiativet.

Till ARBETARMAKT säger Hahn: "Jag är optimist och kommer att kämpa till slutet. Kampen gäller inte bara min rätt utan alla arbetares rätt att göra sin röst hörd".

ARBETARMAKT ställde ett par frågor till Hahn.

Arbetarmakt: Vad var den egentliga orsaken till strejken?

Wolfgang Hahn: Det var mitt avskedande, som kom efter vi hade satt upp en namnlista där vi krävde höjd lön till 18 kr/tim. Listan var undertecknad av alla som jobbade på min avdelning, plasten. Vi ville ha klart besked inom tre dagar annars hotade vi med strejk. Namnlistan fick inte sitta uppe länge. Företagsledningen rev ned den och tio minuter i två blev jag uppkallad till kontoret. Där sa dom till mig att jag inte längre var önskvärd på företaget. Jag fick helt enkelt sparken.

AM: Hur uppfattades ni som strejkade av dem som fortfarande arbetade?

WH: Första veckan var strejken total på vår avdelning. Enighet rådde. Andra veckan gick dock ett 10-tal man tillbaka. Det finns alltså några som vänder kappan efter vinden och är rädda för att ta strid.

På övriga avdelningar kände vi ett väldigt starkt stöd. Elektrikerna t.ex. hade ju själva varit ute i kamp veckan innan. På formavdelningen fanns det oss genom en kort sittstreck. Fast visst stödde man oss genom att stötta oss till kontoret och hotade med avsked. Företaget höll övriga avdelningar i ett stenhårt grepp.

På ett möte som facket utlyste kom 300-400 arbetare från hela företaget. Där kände vi verkligen att jobbarna stod bakom oss. Vid omröstningen om man skulle stötta oss eller inte vann vi en förkrossande seger över alla klassamarbetsmän och fackbyråkrater.

AM: Hur agerade facket och företaget mot er som strejkade?

WH: Företaget vägrade konsekvent att förhandla. Likadant var det med facket. Dom låtsades att vi inte existerade. Det enda man gjorde var att mana till återgång. Ett annat sätt av företaget att splittra oss och de som fortfarande arbetade var att man inte släppte in oss på fabriksområdet. Det gjorde det

svårt för oss att uppehålla kontakten med övriga arbetare.

AM: Ni samlade in pengar i Gislaved. Fick ni något stöd från övriga Sverige?

WH: Ja det fick vi, och det var mycket viktigt för oss. Bl.a. hade vi kontakt med Hamnarbetsförbundet i Göteborg och gruvarbetarna i Malmfälten. Själv talade jag med Harry Isaksson och han fattade verkligen att vi behövde stöd. Sen fick vi också pengar från olika politiska organisationer. Ja, t.o.m. två syföreningar stödde oss.

AM: Anser du att ni gjorde några misstag under kampens gång?

WH: Skriv aldrig att ni skall gå ut i strejk. Skriv hellre att ni skall vidtaga åtgärder, annars kan ni bli anklagade för uppvigling, som jag blev. Återgå aldrig förrän ni har garantier angående era krav. Handla alltid kollektivt. Sprid uppgifter till övriga avdelningar och allmänhet. Aktivera de strejkande.

AM: Vilka är era erfarenheter och hur tänker ni föra kampen i fortsättningen?

WH: Vi skall vara med vid alla kommande fackmöten och driva våra krav. Vi skall avslöja facket. Kampen är inte slut. Vi kommer att fortsätta och den här gången skall vi inte låta lura oss!

Kampen på Gummifabriken är alltså inte slut. Stödet till Wolfgang och hans arbetskamrater måste fortsätta. Skicka stöduttalanden och pengar till

Förhandlingskommitteén, Plast
c/o Wolfgang Hahn
Storgatan 65
330 21 REFTLE
pg. 73 26 31-7

BAHCO, ENKÖPING MAJ 1974

I mitten av april gick ett 60-tal arbetare vid klipp- och pressavdelningarna på BAHCO-Ventilation i Enköping ut i strejk. Strejken varade drygt en vecka. Den 10 maj inställde sig samliga arbetare vid Arbetsdomstolen i Stockholm.

Några dagar därefter sparkades en arbetare på BAHCO-Verktug då han gått ut med en namninsamlingslista mot ev. avskedanden av verktygsarbetare som deltagit i ett solidaritetsmöte för ventilationsarbetarna.

Det hela började med att man höll ett möte för att visa sin solidaritet med arbetarna på ventilationsavdelningen. Då mötet drog ut på tiden, 40 minuter över rasten, blev företagsledningen rasande. Man lät kalla in var och en av mötesdeltagarna för att den vägen söka luska ut "vem som låg bakom mötet". När man inte lyckades med detta beslutade man sig för att statuera ett exempel och avskeda en av de "misstänkta".

Facket gjorde i sedvanlig ordning ingenting för att få den med omedelbar verkan sparkade arbetaren återanställd. Och det har vi full förståelse för: Bahco-arbetarnas självständiga kamp riktar sig inte bara mot bolaget, utan också mot fackets klass samarbetsmän.

KAMRAT! Klassolidaritet med den avskedade arbetaren och de arbetare han solidariserade sig med!

STÖD BAHCO-ARBETARNA! Sätt in vad du kan avvara på postgiro 9 94 11-1 (Åke Samuelsson, Rombergsgatan 16, 199 00 ENKÖPING). Från Åke kan du också beställa insamlingslistor.

I en liten broschyr ("Solidaritet för trygghet") som sossarna gav ut innan valet tog man upp "tryggheten" på arbetsplatserna. Angående politiska avskedanden sa Gunnar Sträng så här: "Det här var nog den sista svartlistningen". Det Gunnar talade om hände 1928! Frågan är given: talade Gunnar sanning? Svaret blir som de flesta vet: Nej! Svartlistning förekommer alltjämt, och vi vill påstå svartlistningen ökar under de senaste åren. Nästa fråga blir därför: varför? Svaret blir att kapitalisterna och fackbyråkraterna börjar känna sig alltmer hotade av arbetarnas kamp och vägran att dansa efter SAF-LO:s direktiv. En kamp där man inte tar hänsyn till varken profiter till ombudsmännens smicker. Den kamp som förs självständigt - utanför facket.

Står då företagarna och facket ensamma i kampen mot "extremisterna"? IB-affären visade att så inte är fallet. Den borgerliga staten drar också sitt strå till stacken. Den är alltså med andra ord den kapitalistiska ordningens beskyddare, inte "medborgarnas skydd" som sossar och borgare söker tuta i oss.

Ovan har vi berättat om två avskedanden, varav en lett till svartlistning. Vi skulle kunna göra listan hur lång som helst: Arendal, SAAB-Scania i Trollhättan, Nordsjö Färg i Malmö, LM-Ericsson

I:A MAJ

Vi tänker inte slå upp några mittuppslag om årets 1:a maj. Orsakerna är flera (i tur och ordning efter betydelse): 1) Vi tillmäter inte vår organisation någon avgörande betydelse i klasskampen. Varken idag eller när det "hettar" till. 2) En dålig ekonomi tillåter oss inte att släppa ett nummer varje vecka; och detta nummer utkommer på tok för långt efter 1:a maj. 3) Vi har inte så särdeles mycket att rapportera vad gäller vårt arbete och deltagande.

Hur som helst; några upplysningar kan vi emellertid lämna ut. Förbundet Arbetarmakt ställde som organisation upp i fyra av de tretton ARBETARMAKT-demonstrationerna som arrangerades i landet. I Göteborg slöt 45 kamrater upp bakom våra banderoller; i Stockholm 75, Jönköping 40 och Härnösand 10. Dvs sammanlagt 170 kamrater. Och - ärligt talat - vi hade faktiskt inte räknat med så väldans många mer. Men låt oss upprepa vad vi en gång tidigare påstått: "Vi är små men överdjävliga". Och det är väl det som är av någon betydelse. Eller hur Kamrat? En sak till: vi var visst dubbelt så många detta året som förra, och det lovar ju gott.....

Bilden ovan visar Förbundet Arbetarmakt:s avdelning i ARBETARMAKT-tåget i Stockholm.

PORTUGAL

Militärkuppen i Portugal har på nytt kastat ljus över borgarklassens desperata försök att överleva. Den nya juntans ledare, general Spínola, representerar nämligen inget annat än en borgarklass i kamp för sin egen existens. Fascismen blev t o m för diktatorisk för borgarna, och beskar deras möjligheter att expandera, inom och utom landet.

Det var denna aukta situation för borgarna (främst de stora företagarna) som jämte de allt högre militärutgifterna till kolonialkrigen ledde fram till kuppen.

Allt snack om att Portugals nya, provisoriska regering (i vilken bl a en "kommunist" ingår som arbetsminister) skulle kunna visa vägen mot ett socialistiskt Portugal förblir snack. I kampen för socialismen står idag de arbetare och hyresgäster, som strejkar för arbetarkontroll över produktionen, vägrar att betala de allt högre hyrorna och ockuperar nybyggda, tomma fastigheter, och inte tänker tolerera något som helst engagemang i kolonierna i södra Afrika.

Det enda som dom kan tänkas ha "gemensamt" med de "riska" borgarna skulle i så fall vara det sista; avvecklingen av kolonialkrigen. För Portugals arbetare står emellertid inte frågan att avsluta kolonialkrigen för att ha råd att rusta den inhemska borgarklassen. För dom är det en solidaritetshandling med Afrikas kämpande folk!

1:a maj-firandena i Lissabon, Portugals huvudstad, gav en fingervisning om att Portugals arbetare tänker gå vidare, mot socialismen. Inte stanna upp vid någon slags borgerlig "demokrati". Och i den kampen har dom vårt fulla stöd!

ATT LÄSA I SOMMAR

Eftersom detta nummer blir det sista innan vi på redaktionen tar semester vill vi gärna föreslå lite sommarläsning: Håkansson/Socialism som självstyre, Isaksson/Jag är djävligt optimistisk, Serge/Fallet Tulajev, Reich/Den sexuella revolutionen, Lindqvist/Jord och makt i Sydamerika, Alves/Senapskornet och Brinton/Fabrikskommittéerna i ryska revolutionen. Dessutom föreslår vi - naturligtvis - ARBETARPRESS' pamfletter.